

XIV Wojewódzki Konkurs Geograficzny
dla uczniów gimnazjów województwa świętokrzyskiego

Etap II – 9 stycznia 2017

Kod ucznia:

Liczba uzyskanych punktów:

Drogi Uczniu,

przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 10 stron i zawiera 34 zadania.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Zespołowi Konkursowemu.
- Zadania czytaj uważnie, pamiętaj o wszystkich elementach polecenia.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem albo piórem.
- W pytaniach zamkniętych zakresł kółkiem poprawną odpowiedź.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscach do tego przeznaczonych.
- Przy każdym zadaniu podano maksymalną liczbę punktów możliwą do uzyskania za jego rozwiązanie.

Pracuj samodzielnie. Powodzenia!

Czas pracy:

60 minut

Liczba
punktów
możliwych
do
uzyskania:

50 pkt

Zadanie 1. (0-2)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz literę P jeśli zdanie jest prawdziwe lub literę F jeśli zadanie jest fałszywe.

- a) Przyczyną eksplozji demograficznej są migracje ludności spowodowane względami ekonomicznymi -
- b) W rozmieszczeniu ludności na świecie coraz większe znaczenie mają warunki naturalne -
- c) Społeczeństwo młode to większość społeczeństw Ameryki Łacińskiej -
- d) Wspólną cechą obszarów: Alaski, półwyspu Labrador jest mała gęstość zaludnienia spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi -

Zadanie 2. (0-2)

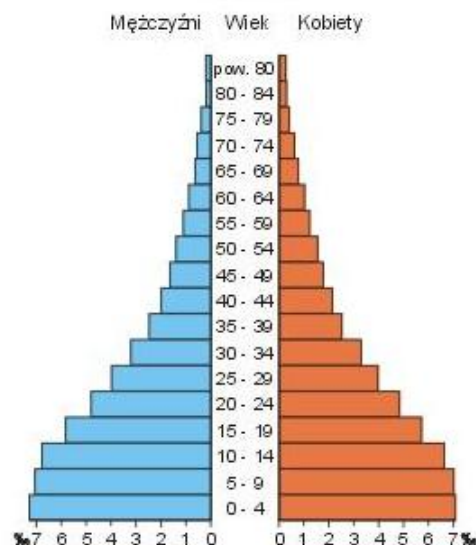
Każdej grupie krajów przyporządkuj jedną charakterystyczną cechę ludności zamieszkującej te państwa.

- a) Rosja, Ukraina, Litwa -
 - b) Chiny, Indie, USA-
 - c) Japonia, Indie, Bangladesz -
 - d) Japonia, Niemcy, Włochy -
- A. Starzejące się społeczeństwa
B. Ujemny przyrost naturalny
C. Gęstość zaludnienia powyżej 300 osób na 1 km²
D. Najludniejsze kraje świata

Zadanie 3. (0-1)

Na podstawie analizy piramidy wieku i płci zaznacz trzy cechy struktury demograficznej społeczeństwa, dla którego sporządzono tę piramidę.

- a) Duża liczba urodzeń.
- b) Mały procent ludności powyżej 70-roku życia.
- c) Duży odsetek ludności w wieku produkcyjnym.
- d) Duży udział dzieci i młodzieży w strukturze wieku ludności.

Zadanie 4. (0-1)

Spośród podanych wielkich aglomeracji zaznacz te, które leżą w Azji.

Los Angeles, Moskwa, Dhaka, New Delhi, Lagos, Kalkuta, Kapsztad, Jokohama

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Struktura_płci_i_wieku

Zadanie 5. (0-1)

Zaznacz zdanie, które nie dotyczy Indii.

- a) W 1999 roku urodził się tam miliardowy mieszkaniec.
- b) Na wsi mieszka ponad 70% społeczeństwa.
- c) W 2006 roku współczynnik przyrostu naturalnego był niski i wynosił 6,2 promila
- d) Językiem urzędowym w kraju jest język hindi i angielski.

Zadanie 6. (0-1)

Zaznacz wartość odpowiadającą liczbie ludności w Ameryce Południowej.

- a) 811 mln
- b) 1,3 mld
- c) 911 mln
- d) 360 mln

Zadanie 7. (0-1)

Zaznacz prawidłową odpowiedź. Ludność arabska zaliczana jest do rasy:

- a) negroidalnej
- b) mongoloidalnej
- c) europeidalnej
- d) jest mieszkanką rasy europeidalnej i mongoloidalnej

Zadanie 8. (0-1)

Zaznacz czynniki sprzyjające powstawaniu stałych osiedli ludzkich.

- a) Duża wysokość nad poziomem morza.
- b) Urodzajne gleby.
- c) Występowanie prądów morskich.
- d) Nizinność terenu.
- e) Obfite opady w ciągu całego roku.
- f) Występowanie surowców mineralnych.

Zadanie 9. (0-1)

Zaznacz prawidłową odpowiedź. Miarą urbanizacji jest:

- a) wielkość miast.
- b) liczba miast.
- c) liczba ludności zatrudnionej w usługach.
- d) zabudowa miast.
- e) udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności.

Zadanie 10. (0-1)

Zaznacz w poniższym zestawieniu przedstawicieli rasy negroidalnej.

- a) Bantu, Pigmej
- b) Indianin, Metys
- c) Lapończyk, Eskimos
- d) Arab, Hindus

Zadanie 11. (0-1)

Połącz w pary właściwe określenia.

- a) Judaizm -
- b) Buddyzm -
- c) Hinduizm-
- d) Islam -

- A. Szyici
- B. Dalajlama
- C. Tora
- D. Reinkarnacja

Zadanie 12. (0-1)

Wymienionej grupie państw przyporządkuj informacje, czy państwa te posiadają nadwyżki surowców energetycznych, czy deficyty tych surowców.

- a) Rosja, Kanada, Norwegia, Wielka Brytania -
- b) Japonia, Litwa, Białoruś, Słowacja -

Zadanie 13. (0-2)

Przyporządkuj grupom krajów, właściwy surowiec energetyczny.

- a) Rosja, Arabia Saudyjska, USA -
- b) Niemcy, Rosja, Turcja -
- c) Chiny, USA , Rosja -
- d) Rosja, Kanada, Iran -

- węgiel brunatny
- węgiel kamienny
- ropa naftowa
- gaz ziemny

Zadanie 14. (0-2)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz literę P jeśli zdanie jest prawdziwe lub literę F jeśli zadanie jest fałszywe.

- a) Do połowy XIX w. najważniejszym źródłem energii było drewno-
- b) Na Europę przypada około 50 % światowej produkcji energii elektrycznej -
- c) Produkcja energii elektrycznej zlokalizowana jest głównie w miejscach o dużym zapotrzebowaniu na energię -
- d) Coraz mniejsza dbałość o środowisko przyrodnicze powoduje wzrost znaczenia energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych -

Zadanie 15. (0-1)

Zaznacz poprawną odpowiedź.

Hydroelektrownia Itaipu znajduje się na rzece:

- a) Amazonce w Brazylii.
- b) Caroni w Wenezueli.
- c) Paranie na granicy brazylijsko- paragwajskiej.
- d) Kolorado w Stanach Zjednoczonych.

Zadanie 16. (0-2)

Podkreśl czynniki utrudniające rozwój przemysłu zaawansowanych technologii.

- a) Brak pracowników o wysokich kwalifikacjach
- b) Wysoki poziom nauki
- c) Mały popyt wynikający z niskiego poziomu życia
- d) Brak zaplecza naukowego - badawczego
- e) Wysoki rozwój infrastruktury transportowej
- f) Małe nakłady na badania naukowe

Zadanie 17. (0-1)

Przyporządkuj gatunkom zbóż typ klimatu odpowiadający ich wymaganiom wegetacyjnym.

- a) pszenica -
- b) ryż -
- c) bawełna -
- d) maniok -

- A. zwrotnikowy monsunowy
- B. umiarkowany ciepły morski
- C. równikowy

D. zwrotnikowy i podzwrotnikowy

Zadanie 18. (0-2)

Przyporządkuj do podanych informacji odpowiedni kraj.

- a) Lasy wycina się ze względu na cenne gatunki drzew np. mahoni -
- b) W produkcji rolnej duże znaczenie ma hodowla bydła (15% pogłowia światowego) -
.....
- c) Podstawową rolę w rolnictwie odgrywają farmy -
- d) Najważniejszą rośliną żywieniową jest kukurydza i fasola -

Meksyk / Brazylia / USA

Zadanie 19. (0-1)

Zaznacz prawidłową odpowiedź. Długość okresu wegetacyjnego oznacza liczbę dni w roku, w których średnia dobową temperatura powietrza umożliwia wzrost i rozwój roślin i wynosi:

- a) powyżej 5°C
- b) poniżej 5°C
- c) od 0°C do 10°C
- d) powyżej 15°C

Zadanie 20. (0-1)

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Na skutek zmian środowiska związanych z globalnym ociepleniem się klimatu, granica upraw poszczególnych roślin przesuwa się w kierunku *południowym* / *północnym*.

Zadanie 21. (0-1)

Wybierz poprawną odpowiedź. Największą formą przestrzenną układów aglomeracyjnych jest:

- a) aglomeracja policentryczna składająca się z dominującego miasta i otaczającej ją strefy podmiejskiej.
- b) megalopolis- rozległy i silnie zurbanizowany obszar, w którym poszczególne zespoły miejskie przenikają się wzajemnie i łączą ze sobą.
- c) aglomeracja monocentryczna składająca się z kilku dużych miast podobnej wielkości, bez dominującego ośrodka.

Zadanie 22. (0-1)

Spośród wymienionych krajów zaznacz dwóch największych eksporterów pszenicy.

Chiny, Kanada, USA, Niemcy, Brazylia, Rosja

Zadanie 23. (0-1)

Zaznacz, w którym szeregu wymieniono trzech największych producentów żyta:

- a) USA, Meksyk, Francja
- b) Włochy, Czechy, Niemcy
- c) Ukraina, Chiny, Indie
- d) Polska, Niemcy, Rosja

Zadanie 24. (0-1)

Zaznacz cechy rolnictwa, które są typowe dla Stanów Zjednoczonych.

- a) niska towarowość gospodarstw rolnych
- b) uprawa w dużej części monokulturowa
- c) wysoka mechanizacja i specjalizacja produkcji rolnej
- d) przewaga dużych wielkoobszarowych gospodarstw rolnych
- e) wysoki poziom nakładów kapitałowych na produkcję rolną
- f) duże znaczenie ma praca ręczna

Zadanie 25. (0-2)

Rozpoznaj i przyporządkuj obiekty turystyczne, do odpowiednich opisów.

- a) formacja skalna objęta ochroną w ramach parku narodowego, zbudowana z odpornych na wietrzenie piaskowców -
- b) znany, potężny, aktywny - stratowulkan o wysokości 3776 m n.p.m. -
.....
- c) wyżyna, którą tworzą prekambryjskie skały metamorficzne. Jej powierzchnia jest lekko falista, porożcinana szerokimi dolinami rzecznyymi -
- d) góry zrębowe, których najwyższe szczyty wznoszą się na wysokości 3000 m n.p.m. -
.....

Góry Smocze

Ayers Rock

Fudzi

Dekan

Zadanie 26. (0-1)

Na podstawie opisu rozpoznaj państwo.

Ma bardzo dobrze rozwiniętą sieć transportową. Gęstość dróg, autostrad i linii kolejowych w tym kraju należy do największych na świecie. Duże miasta połączone są linią kolei Shinkansen. Państwo zaliczane jest do potęg morskich.

Niemcy

Chiny

Francja

Japonia

Włochy

Zadanie 27. (0-2)

Zaznacz obszary o bardzo słabym rozwoju kolei.

Nizina Francuska

Nizina Wschodnio- Europejska

Półwysep Arabski

Syberia

Niziny Wewnętrzne

Kotlina Kongo

Alpy Australijskie

Zadanie 28. (0-2)

Zaznacz cechy transportu lotniczego.

- a) Niezależność od warunków pogodowych.
- b) Długi i czas przewozu towarów.
- c) Duże koszty związane z budową infrastruktury technicznej.
- d) Długotrwały, skomplikowany proces odprawy pasażerów.
- e) Wysokie koszty eksploatacji.
- f) Duży wpływ na degradację środowiska.
- g) Szybki i duży zasięg przestrzenny w przewozach pasażerskich.

Zadanie 29. (0-4)

Zaznacz w każdym zestawie miasto portowe.

- a) Budapeszt
- b) Odessa
- c) Monachium

- a) Boston
- b) Brasilia
- c) Parana

- a) Dallas
- b) Bukareszt
- c) Rotterdam

- a) Marsylia
- b) Madryt
- c) Jakuck

Zadanie 30. (0-2)

Zaznacz mierniki i wskaźniki, które są charakterystyczne dla państw o niskim poziomie rozwoju.

- a) Wartość współczynnika przyrostu naturalnego oscyluje wokół 0.
- b) Duży udział dzieci i młodzieży w strukturze wieku.
- c) Duży udział usług i przemysłu w strukturze zatrudnienia.
- d) Niski poziom PKB per capita.
- e) Niski wskaźnik śmiertelności niemowląt.
- f) Podstawą gospodarki jest rolnictwo.
- g) Średnia długość trwania życia nawet poniżej 40 lat.
- h) Tania, niewykwalifikowana siła robocza.

Zadanie 31. (0-2)

Oceń, czy poniższe informacje są prawdziwe. Zaznacz literę P jeśli zdanie jest prawdziwe lub literę F jeśli zadanie jest fałszywe.

- a) Z danych statystycznych opublikowanych przez FAO wynika, że w 2010 roku niedożywionych było 900 mln osób
- b) Róg Afryki to jeden z najbiedniejszych obszarów na świecie. Kraje znajdujące się w jego obrębie to: Somalia, Erytrea i Etiopia
- c) Nadprodukcja żywności występuje w krajach, często przeludnionych
- d) O nierównomiernym dostępie do pożywienia decydują m.in. warunki przyrodnicze oraz poziom rozwoju rolnictwa

Zadanie 32. (0-1)

Zaznacz poprawną odpowiedź. Podłożem konfliktu między Sudanem Północnym a Sudanem Południowym jest:

- a) walka o zasoby mineralne,
- b) walki etniczno- religijne,
- c) walki ideologiczno- polityczne,
- d) walki terytorialne,
- e) kryzys gospodarczy,

Zadanie 33. (0-2)

Uzereguj informacje tak, by powstał model przyczynowo- skutkowy ukazujący kolejność zmian spowodowanych spalaniem kopalnych surowców energetycznych.

Zatrzymanie znacznej części promieniowania ciepłego Ziemi	
Zwiększenie udziału CO ₂ i metanu w atmosferze	
Przyspieszenia topnienia lodowców górskich	
Wzrost średniej temperatury powietrza 0,5° C	
Podniesienie wód oceanu światowego	

Zadanie 34. (0-2)

Zaznacz negatywne następstwa, jakie powstały w wyniku niszczenia wilgotnych lasów równikowych.

- a) Przyspieszenie procesu zmian klimatycznych.
- b) Wydeptywanie nowych ścieżek i szlaków.
- c) Erozja gleby i obniżanie jej urodzajności.
- d) Płoszenie zwierząt.
- e) Obniżenie poziomu wód gruntowych.
- f) Niszczenie różnych gatunków roślin i zwierząt.
- g) Powstawanie trwałych zabagnień, które umożliwiają odrost lasów.